

Марина, пукнали главата на Тача Станчев. Струпали се нашите – какво са правили с циганите, циганите помнят... Като кондисали⁶⁰ през лятото в покосените селски ливади, пуснали конете с посятата нива с просо на Руся. Руси сърдит, изкарва конете, среща се с Дормуша, когото Руси набил, смазал с бой и му пръснал главата... (турците глобяват Руси Бакърджията и дават парите на едновременика си циганина Дурмуш – б.а.). Дурмуш взе парите, колибите се вдигнаха от селските ливади. ... През коледните пости минава през село с жена си заедно, която оставил на сред село, а той се отбил на Иван Степановия дюкян да си купи тютюн. Сякаш, че нарочно се е случило да го вардят. Димитър Широу го хванал и теглил зад бъчвите, извил му врата и задънил (извадил – б.а.) една чикийка и ще го коли... Намериха 30 гроша, та му ги взеха... Дурмуш се откъсна, като му остана и циганската парцалива чалма. И като фортуна избяга със жена си из село навън” (Кънчев 1983: 205, 242).

Близо седемдесет години по-късно „В нашето село Коларци (общ. Тервел, Добруджа), имахме един турски циганин с две жени. Осман се казваше. Колибата му беше на поляната, под баира дете вземахме пръст да мажем къщите. Беше една стая с комин. Прозорецът – една дупка, нямаше черчеве, а стъклото беше замазано с пръст към стената.

Две години след като дойде България, в една много студена февруарска вечер, решихме да си направим джумбиш (майтап, шега – б.а.) с Осман. Сложихме клечка на резето, да не може да отвори вратата. Пуснахме една връзка люти чушки в димящия комин и му сложихме един камък отгоре. Като взе да се дави Осман натискаше вратата, ама не можа да отвори. Видя зора, счупи стъклото, навря си главата и почна да вика: „Бай Павле-е-е, комшу-у-у...”. Сутринта дойде и на нас да се оплаква за зора, който видял...” (м., 82 г., Добрич). Този спомен на възрастния мъж допълва и неговата съпруга: „Не минаваше и ден и ергенашите (млади, току що оженили се мъже – б.а.) да се съберат на почерпка. Аз не мигвам да го чакам, а свекървата вика: „Лягай, ще си дойде!”. И сутринта тя отваряше портата и тръгваше към колибата на Осман. Аз след нея. Думни по вратата и я отвори. А вътре той завит с юргана, спи, а циганчетата натъркаляни до него” (ж., 80 г., Добрич).

И в града ежедневните радости са споделени. В началото на ХХ век в Пловдив под хотел „Търговски” има салон, където дават представления пътуващи артисти. Най-дълго се застоява Ибиш ага. „Неговата комична група, с изпълнението на простички, но духовити номера, събираше многобройна публика от българи, арменци, евреи, цигани, гърци, турци. Смях, олелия, викове, свиркане.... Семки, лешници, фъстъци, леблебия, орехи бяха допълнителното развлечение на публиката... Никоиму не правеше впечатление, когато някоя циганка извадеше цицката си и започваше да кърми бебето си или пък някое по-голямо

⁶⁰ кондисали (от турски) – отседнали